

Sygn. akt VI GC 1543/17/3

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jolanta Brzęk

Protokolant: sekretarz sądowy Monika Kucharczyk

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2019 r. w Tychach

na rozprawie

sprawy z powództwa:

B. P. (1)

N. L.

przeciwko:

(...) S.A. w W.

o zapłatę

- 1) zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódek B. P. (1), N. L. uprawnionych solidarnie kwotę 95,58 zł (dziewięćdziesiąt pięć złotych pięćdziesiąt osiem groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 29 października 2016 roku do dnia zapłaty;
- 2) oddała powództwo w pozostałym zakresie;
- 3) zasądza od powódek na rzecz pozwanego kwotę 287,00 zł (dwieście osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Jolanta Brzęk

Sygn. akt VI GC 1543/17/3

UZASADNIENIE

Powódki B. P. (1), N. L. wniosły o zasądzenie od pozwanej (...) S.A. w W. solidarnie kwoty 1 432,95 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 29 października 2016 roku do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powódki wskazały, że wskutek zdarzenia z dnia 12 sierpnia 2016 r., uległ uszkodzeniu samochód marki B. (...) o numerze rejestracyjny (...), stanowiący własność poszkodowanej R. M.. Ubezpieczycielem od odpowiedzialności cywilnej sprawcy kolizji drogowej była pozwana. W związku z powstałą szkodą poszkodowana wynajmowała pojazd zastępczy w okresie od 20 września 2016 r. do 27 września 2016 r. Za świadczoną usługę najmu pojazdu zastępczego powódki wystawiły na rzecz poszkodowanej fakturę VAT w łącznej wysokości 1 678,95 zł.

Pozwana wypłaciła odszkodowanie w kwocie 246 zł, w związku z weryfikacją dobowej stawki najmu do 100 zł netto oraz okresu najmu do 2 dni.

W dniu 1 marca 2017 roku Sąd Rejonowy w Rybnik wydał w sprawie VI GNe 219/17 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Sąd Rejonowy w Rybnik postanowieniem z dnia 8 sierpnia 2017 r. o sygn. akt VI GC 567/17 stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Tychach Wydziału VI Gospodarczego.

Pozwana (...) S.A. w W. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty, domagając się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, że naliczona dobowy stawka najmu jest zawyżona. Pozwana zakwestionowała również okres najmu pojazdu zastępczego wskazując, że pojazd był jezdny, a zatem okres najmu powinien odpowiadać technologicznemu czasowi naprawy tj. 2 dniom.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Dnia 12 sierpnia 2016 r., uległ uszkodzeniu samochód marki B. (...) o numerze rejestracyjny (...), stanowiący własność poszkodowanego R. M..

Dowód: oświadczenia (k. 17, 19), informacja z (...) (k. 18), kopia dowodu rejestracyjnego (k. 24), akta szkody (k. 152).

Poszkodowana została poinformowana o możliwości skorzystania z oferty najmu pojazdu zastępczego zorganizowanej przez pozwaną, oraz, że w przypadku skorzystania z oferty innego podmiotu wypłacone odszkodowanie zostanie zweryfikowane do kwoty 170,79 zł brutto za dobę najmu pojazdu zastępczego.

Dowód: akta szkody na płycie CD (k. 152).

Powódki zawarły z poszkodowaną dnia 20 września 2016 r. umowę najmu pojazdu zastępczego, w związku ze zdarzeniem objętym odpowiedzialnością cywilną pozwanej. Przedmiotem najmu był samochód marki S. (...). Samochód zastępczy był wynajmowany w okresie od dnia 20 września 2016 r. do dnia 27 września 2016 r. Tytułem wynajmu samochodu zastępczego powódki wystawiły na rzecz poszkodowanej fakturę VAT opiewającą na kwotę 1 678,95 zł brutto.

Dowód: umowa najmu (k. 13-14), pełnomocnictwo (k. 15), oświadczenie (k. 20), faktura VAT (k. 21)

W dniu 20 września 2016 r. poszkodowana i powódki zawarły umowę cesji wierzytelności zgodnie, z którą cedent przelewał na cesjonariuszy swoją wierzytelność – prawo zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w związku ze szkodą z dnia 12 sierpnia 2016 r.

Dowód: umowa cesji wierzytelności (k. 30).

Warsztat naprawczy przyjął do naprawy pojazd dnia 20 września 2016 r. Konieczne do naprawy części zamienne do warsztatu dostarczono dnia 20 września 2016 r. Naprawę pojazdu rozpoczęto dnia 21 września 2016 r., a zakończono dnia 27 września 2016 r. Przedłużony okres naprawy wynikał ze znacznego obciążenia pracą zakładu naprawczego.

Dowód: historia naprawy (k. 28), maile (k. 28-31, 144), kalkulacja naprawy (k. 50-51), dokumentacja zdjęciowa (k. 52-53, 153-162), zeznania świadka B. P. (2) (k. 195-196).

Pozwana przyznała odszkodowanie w kwocie 246 zł w związku z weryfikacją okresu najmu do 2 dni oraz dobowej stawki najmu do kwoty 100 zł netto.

Dowód: pismo powódek (k. 22), pisma pozwanej (k. 23, 49).

Poczynione w sprawie ustalenia faktyczne oparto o dokumenty, które pod względem treści i formy nie budziły wątpliwości, a moc dowodowa dokumentów nie była przez strony kwestionowana.

Sąd przyznał atrybut wiarygodności zeznaniom świadka B. P. (2) bowiem są one rzeczowe, logiczne i korespondujące z zebraną w sprawie dokumentacją.

Sąd postanowił pominąć dowód z opinii biegłego z uwagi na nieuiszczenie zaliczki na poczet sporządzenia opinii przez biegłego.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo wytoczone w niniejszej sprawie zasługiwało na uwzględnienie w części.

W niniejszym postępowaniu zastosowanie znajdują przepisy odpowiedzialności deliktowej z art. 415 k.c., do której przesłanek należą zdarzenie, z którym system prawny wiąże odpowiedzialność na określonej zasadzie, oraz szkoda i związek przyczynowy między owym zdarzeniem a szkodą. Przy ustalaniu odpowiedzialności z tytułu czynów niedozwolonych znajdują zastosowanie przepisy ogólne dotyczące związku przyczynowego, szkody i sposobów jej naprawienia (art. 361-363 k.c.).

Zgodnie z art. 436 § 2 k.c. w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody wymienione osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych.

Podnieść należy, że w myśl obowiązujących przepisów kodeksu cywilnego wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania (art. 509 § 1 k.c.). Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (art. 509 § 2 k.c.). Celem i skutkiem przelewu wierzytelności jest przejście na nabywcę ogółu uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. W takim wypadku stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, a zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela. W razie podjęcia kroków celem wyegzekwowania należności, warunkiem otrzymania należności przez nabywcę wierzytelności jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi.

W ocenie Sądu powódki w należyty sposób wykazały, iż skutecznie nabyły przedmiotową wierzytelność od poszkodowanej.

Zgodnie z art. 822 §1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem, których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Przy tym §4 cytowanego przepisu przewiduje, że uprawniony do odszkodowania może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Z art. 361 § 1 i 2 k.c. wynika zasada pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego. Zobowiązany do naprawienia szkody ponosi więc odpowiedzialność za wszystkie normalne następstwa zdarzenia, pozostające z tym zdarzeniem w adekwatnym związku przyczynowym. Niewątpliwie normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego, w sytuacji jego uszkodzenia lub zniszczenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu. Co ważne nie ulega wątpliwości, że poszkodowana niewątpliwie poniosłaby szkodę w majątku, gdyby musiał opłacić wynajem pojazdu zastępczego w dniu wynajmu, lub w chwili zdania pojazdu.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2013.392 ze zm.), umowa

ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej obejmuje odpowiedzialność cywilną podmiotu objętego obowiązkiem ubezpieczenia za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym oraz wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, o ile nie sprzeciwia się to ustawie lub właściwości (naturze) danego rodzaju stosunków.

Na podstawie art. 34 ust. 1 powołanej ustawy można ustalić, że z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Podobnie jak w przypadku wszystkich rodzajów ubezpieczeń OC, zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za powstałą szkodę jest uzależniony od zakresu odpowiedzialności ubezpieczonego - posiadacza lub kierującego pojazdem. Zakład ubezpieczeń zamiast niego naprawia wyrządzone szkody. Odszkodowanie ubezpieczeniowe ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem. Jego wysokość (o ile nie przekracza kwoty sumy gwarancyjnej) winna odpowiadać wysokości odszkodowania należnego od ubezpieczonego na podstawie ogólnych zasad odpowiedzialności, zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania. Poszkodowany jest uprawniony do odszkodowania w pełni pokrywającego szkodę wyrządzoną ruchem pojazdu mechanicznego. Obejmuje ono zarówno straty, jak i korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby nie wyrządzono mu szkody. Nie ma również znaczenia, czy jest to wywołana wypadkiem pojazdu mechanicznego szkoda na osobie (uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć) czy też szkoda na mieniu (utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia).

Należy wskazać, że na dłużniku ciąży obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela (uchwała SN z dnia 17.11.2011 r., akt III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28, LEX nr 1011468).

W sprzeciwie strona pozwana zakwestionowała okres najmu pojazdu zastępczego wskazując, że jej zdaniem uzasadnionym był jedynie 2 dniowy okres najmu pojazdu zastępczego odpowiadający technologicznemu czasowi naprawy. Do akt sprawy została przedłożona dokumentacja zdjęciowa oraz kalkulacja potwierdzająca, że faktyczne uszkodzenia pojazdu były stosunkowo niewielkie. W dniu przyjęcia pojazdu warsztat naprawczy dysponował już częściami koniecznymi do przeprowadzenia naprawy. Naprawa polegała na wymianie reflektora oraz polakerowaniu zderzaka, a zatem naprawa powinna wynosić nie więcej niż 2 dni technologicznego okresu naprawy. Pomimo tego, pojazd który przyjęto do warsztatu naprawczego dnia 20 września 2016 r. rozpoczęto naprawiać dopiero dnia 21 września 2016 r. Naprawa została ukończona dnia 27 września 2016 r. Z korespondencji mailowej oraz z zeznań świadka B. P. (3) wynika, że wydłużenie okresu naprawy pojazdu było spowodowane znacznym obciążeniem innymi pracami przeprowadzanymi przez warsztat naprawczy. Jednak w ocenie Sądu nie może obciążać ubezpieczyciela okoliczność wydłużenie okresu naprawy z uwagi na obciążenie pracami zakładu naprawczego, gdyż prowadziłoby to do nadmiernego rozszerzania odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela. Należy wskazać również, że pojazd był jezdny, a zatem poszkodowana oraz warsztat naprawczy mieli możliwość dobrania dogodnego terminu do przeprowadzenia naprawy.

Wobec powyższego w ocenie Sądu uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego odpowiadał okresowi technologicznej naprawy tj. 2 dniom. Powódki nie wykazały dostępnymi środkami dowodowymi, że naprawa w ciągu dwóch dni roboczych nie mogła zostać wykonana. Powódki nie uregulowały zaliczki na poczet zawnioskowanego dowodu z opinii biegłego. Zatem dowód nie mógł być przeprowadzony. Zdaniem Sądu tylko w drodze opinii biegłego można było zweryfikować niezbędny okres naprawy w realiach sprawy, zatem wymagane były wiadomości specjalne. Powódki obciążał obowiązek wykazania, że okres ten winien być dłuższy niż wynikający z technologicznego czasu naprawy. Powódki nie sprostaly obowiązkowi z art. 6 k.c.

Zakres zwrotu celowych i ekonomicznie uzasadnionych wydatków za najem pojazdu zastępczego zgodnie z treścią art. 354 § 1 k.c., jest determinowany zobowiązaniem poszkodowanego do minimalizacji szkody. Oczywiście poszkodowany

nie ma obowiązku dokonać najmu pojazdu zastępczego według cen najniższych, czy też nawet średnich, przeciętnych na danym rynku, bowiem trudno oczekiwać od poszkodowanego dokładnego zapoznawania się z cenami rynkowymi przed dokonaniem wynajmu pojazdu. Jednakże nie może to oznaczać akceptowania roszczeń o zwrot każdych poniesionych faktycznie kosztów najmu, w sytuacji, gdy istniała realna możliwość najmu po stawkach znacznie niższych oraz pouczenia poszkodowanego, iż przysługiwać będzie mu zwrot kosztów najmu pojazdu w wysokości do określonych stawek.

Jak przyjął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 24 sierpnia 2017r. sygn. akt III CZP 20/17 „wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione.” Również Sąd Okręgowy w Katowicach w wyroku z dnia 1 sierpnia 2017r. sygn. akt XIX Ga 60/17 wskazał, iż należy uznać za sprzeczne z obowiązkiem minimalizacji szkody zachowanie poszkodowanego, który nie zainteresował się bliżej propozycją pozwanej mimo, że nie wymagało to żadnego wysiłku, tylko od razu skorzystał ze znacznie droższych usług powódki. Oczywiście poszkodowana nie ma obowiązku poszukiwania najtańszej oferty, jednakże powinna przynajmniej podjąć próbę poznania szczegółowych warunków oferty pozwanej. Podobnie wypowiedział się Sąd Okręgowy w Katowicach w wyroku z dnia 30 stycznia 2018r. sygn. akt XIX Ga 155/17, podnosząc, iż jeżeli ubezpieczyciel proponuje poszkodowanemu – we współpracy z przedsiębiorcą trudniącym się wynajmowaniem pojazdów – skorzystanie z pojazdu zastępczego równorzędnego pod istotnymi względami pojazdów uszkodzonemu albo zniszczonemu (zwłaszcza co do klasy i stanu pojazdu), zapewniając pełne pokrycie kosztów jego udostępnienia, a mimo to poszkodowany decyduje się na poniesienie wyższych kosztów najmu innego pojazdu, koszty te – w zakresie nadwyżki – będą podlegały indeminizacji tylko wtedy, gdy wykaże szczególne racje, przemawiające za uznaniem ich za celowe i ekonomicznie uzasadnione. Jeżeli istotne warunki najmu proponowanego przez ubezpieczyciela, czynią zadość potrzebie ochrony uzasadnionych potrzeb poszkodowanego, nie ma podstaw, by obciążać osoby zobowiązane do naprawienia szkody wyższymi kosztami związanymi ze skorzystaniem przez poszkodowanego z droższej oferty. Odstępstwa od tej reguły nie uzasadniają drobne niedogodności o charakterze niemajątkowym, które mogą wiązać się na przykład z koniecznością nieznacznie dłuższego oczekiwania na podstawienie pojazdu zastępczego proponowanego przez ubezpieczyciela. Poniesienia wyższych kosztów nie uzasadnia również sama przez się prostota skorzystania z oferty najmu złożonej przez przedsiębiorcę prowadzącego warsztat naprawczy, w którym uszkodzony pojazd ma być naprawiany. Konieczność dodatkowego kontaktu z ubezpieczycielem lub wskazaną przez ubezpieczyciela wypożyczalnią pojazdów nie może być uznana za niedogodność, która uzasadnia poniesienie wyższych kosztów najmu.

Sąd uznał, że poszkodowana została poinformowana przez ubezpieczyciela o możliwości skorzystania z oferty najmu pojazdu zastępczego zorganizowanej przez pozwaną, oraz, że w przypadku skorzystania z oferty innego podmiotu wypłacone odszkodowanie zostanie zweryfikowane do kwoty 170,79 zł brutto za dobę najmu pojazdu zastępczego.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie brak było przesłanek by uznać, że koszt najmu samochodu zastępczego przewyższający stawkę oferowaną przez pozwaną było celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Mając powyższe na uwadze w ocenie Sądu w niniejszej sprawie uzasadniony dobowy koszt czynszu najmu samochodu zastępczego wynosi – 170,79 zł brutto zgodnie z propozycją pozwanej.

Biorąc pod uwagę wyżej poczynione rozważania, Sąd uznał dochodzone przez powódkę roszczenie za zasadne w części w związku z tym w punkcie 1 sentencji wyroku zasądzono od pozwanej na rzecz powódki kwotę 95,58 złotych (170,79 zł x 2 – 246 zł = 95,58 zł).

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. 2018.473) . Zgodnie z art. 14 ww ustawy, Zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W przypadku gdyby wyjaśnienie

w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego. W terminie, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń zawiadamia na piśmie uprawnionego o przyczynach niemożności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części, jak również o przypuszczalnym terminie zajęcia ostatecznego stanowiska względem roszczeń uprawnionego, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania. Powódka domagała się ustawowych odsetek za opóźnienie od dnia 29 października 2016 r., a powyższe żądanie pozostawało uzasadnione w świetle powołanych przepisów.

W związku z uznaniem przez Sąd dochodzonego roszczenia w części tj. w kwocie 95,58 złotych, Sąd oddalił powództwo w zakresie pozostałej kwoty, tj. 1 337,37 złotych oraz dochodzonych od tej kwoty odsetek orzekając o tym w punkcie 2 sentencji wyroku.

Zgodnie z art. 100 k.p.c. w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczonej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Sąd mając na uwadze, że strona pozwana uległa tylko co do nieznaczonej części swego żądania postanowił wyłożyć na stronę powodowa obowiązek zwrotu wszystkich kosztów. Na koszty procesu pozwanej składały się kwota 17 zł z tytułu uiszczonyj opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 270 zł tytułem kosztu zastępstwa procesowego strony pozwanej ustalone zgodnie z §2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015., poz. 1804 ze zm.), co dał łączną kwotę 287 zł.

SSR Jolanta Brzęk